

OBSAH

ÚVOD	1
1. CHARAKTERISTIKA FINANČNÍHO SYSTÉMU	3
1.1 Význam finančního systému	3
1.2 Struktura finančního systému	3
1.2.1 Finanční dokumenty	4
1.2.2 Finanční instituce	5
1.2.3 Finanční trhy	6
1.3 Funkce finančního systému	6
1.3.1 Možnosti transferu úspor na investice	10
1.4 Regulace finančního systému	11
2. PENÍZE A PENĚŽNÍ POLITIKA	17
2.1 Geneze peněz	17
2.2 Definice a funkce peněz	21
2.3 Nabídka peněz	23
2.4 Poptávka po penězích	28
2.5 Rovnováha na trhu peněz	32
2.6 Měnová politika	36
3. FINANČNÍ TRHY	45
3.1 Podstata a struktura finančních trhů	45
3.2 Systém finančních nástrojů a rozhodování o alokaci úspor	48
3.3 Český kapitálový trh a akciové trhy v tranzitivních ekonomikách	49
3.4 Budoucnost finančních trhů	52
4. BANKOVNICTVÍ	57
4.1 Charakteristika bankovního sektoru	58
4.2 Faktory ovlivňující změny v bankovním sektoru	61
4.3 Aktiva a pasiva bank	63
5. MEZINÁRODNÍ FINANCE	73
5.1 Podstata mezinárodních financí	73
5.2 Devizové trhy a devizové kurzy	74
5.2.1 Charakteristika devizového trhu	74
5.2.2 Devizové kurzy	76
5.3 Platební bilance	79
5.3.1 Horizontální struktura platební bilance	80
5.3.2 Vertikální struktura platební bilance	83
5.4 Mezinárodní pohyb kapitálu	84
5.4.1 Krátkodobé a portfoliové investice	84
5.4.2 Přímé zahraniční investice	85
5.4.3 Přímé zahraniční investice v Česku	89

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1.1 Vývoj počtu finančních institucí v České republice.....	6
Tabulka 2.1 Obecné vymezení měnových agregátů.....	24
Tabulka 2.2 Měnové agregáty České národní banky.....	24
Tabulka 2.3 Měnové agregáty Evropské centrální banky.....	25
Tabulka 2.4 Multiplikace depozit.....	26
Tabulka 2.5 Cíle a charakter měnové politiky.....	37
Tabulka 2.6 Monetaristický peněžní transmisní mechanismus.....	37
Tabulka 2.7 Keynesiánský úrokový (úvěrový) transmisní mechanismus.....	37
Tabulka 2.8 Modifikovaný měnový a úrokový transmisní mechanismus.....	39
Tabulka 2.9 Další modifikované transmisní mechanismy.....	39
Tabulka 2.10 Nástroje měnové politiky.....	40
Tabulka 2.11 Úvěry centrální banky.....	41
Tabulka 3.1 Platební karty v ČR.....	53
Tabulka 3.2 Korelace výnosů akciových trhů (roční výnosy v USD).....	54
Tabulka 4.1 Počet bank v České republice 1993 – 2002 (banky s udělenou licencí k 31.12., bez centrální banky).....	60
Tabulka 4.2 Vývoj podílu zahraničních bank a poboček zahraničních bank na kapitálu bankovního sektoru ve vybraných zemích v letech 1993 – 2002 (k 31.12, v %).....	62
Tabulka 4.3 Vývoj a struktura cizích zdrojů bank v České republice v letech 2000 - 2002 (k 31.12., mil. Kč).....	63
Tabulka 4.4 Vývoj a struktura výnosů a nákladů českého bankovního sektoru v letech 1996 – 2002 (k 31.12., mil. Kč).....	65
Tabulka 4.5 Změny sazby povinných minimálních rezerv v České republice (v %).....	66
Tabulka 4.6 Rozdělení bank v České republice podle dosažené kapitálové přiměřenosti.....	67
Tabulka 4.7 Emise euroobligací vedoucími managery v roce 1999.....	71
Tabulka 5.1 Vývoj obrátu globálního DT (průměrné denní obraty za duben daného roku, mlrd. USD).....	75
Tabulka 5.2 Členění transakcí na kreditní a debetní.....	83
Tabulka 5.3 Vývoj indexu vnímání korupce Transparency International ve vybraných zemích.....	88
Tabulka 5.4 Odvětvová struktura přímých zahraničních investic v ČR a členění dle země původu investora za období 1993 - 2001.....	90
Tabulka 5.5 PZI spojené s nejvyšším objemem pobídek (k 30.06.2002).....	91

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1.1 Úspory (gross savings) a investice (gross investment) v některých zemích (1970 – 1992, průměr).....	9	
Graf 1.2 Finanční sektor ve vybraných ekonomicky vyspělých zemích v roce 2000 (údaje v %).....	11	
Graf 1.3 Finanční sektor ve vybraných tranzitivních zemích v roce 2000 (údaje v %).....	11	
Graf 2.1 Exogenní křivka nabídky peněz	Graf 2.2 Endogenní křivka nabídky peněz	28
Graf 2.3 Rovnováha na trhu peněz	Graf 2.4 Nerovnováha na trhu peněz	34
Graf 3.1 Podíl dluhových a majetkových papírů na BCPP v roce 2000.....	48	
Graf 3.2 Vývoj českého kapitálového trhu v letech 1993-2002.....	50	
Graf 3.3 Vývoj indexu PX-50 (1996-2003).....	50	
Graf 3.4 Tržní kapitalizace akciových trhů ve vybraných zemích.....	51	
Graf 3.5 Míra obrátu akciového trhu ve vybraných zemích.....	52	
Graf 3.6 Růst korelace výnosů akciových trhů vyspělých zemí vůči světovému indexu.....	54	

Graf 4.1 Struktura úvěrů a vkladů v Česku z hlediska doby splatnosti v období 1994 – 2002 (k 31.12. daného roku, v %)	58
Graf 4.2 Míra úspor domácností (1992 a 2002, v % disponibilních příjmů domácností)	59
Graf 4.3 Podíl čtyř největších bank na celkových aktivech bankovního sektoru ve vybraných zemích v roce 1995 (v %)	60
Graf 4.4 Tržní podíl tří vybraných bank v České republice na jednotlivých ukazatelích bankovního sektoru (v %)	61
Graf 4.5 Podíl zahraničního obchodu s akciemi na objemu obchodů s obligacemi (v %)	70
Graf 5.1 Vývoj devizových kurzů CZK/EUR a CZK/USD v období 01.01.1999 – 21.07.2003	77
Graf 5.2 Vývoj běžného účtu platební bilance Česka v letech 1994 – 2002	81
Graf 5.3 Vývoj finančního účtu platební bilance Česka v letech 1994 – 2002	82
Graf 5.4 Srovnání pracovních nákladů v roce 2001 (tis. USD)	87
Graf 5.5 Příliv PZI v letech 1992-2002 (bil. USD)	87
Graf 5.6 Vývoj celkového objemu PZI v Česku v letech 1993 – 2002 (mil. CZK)	89

SEZNAM SCHÉMÁT

Schéma 1.1 Investiční trojúhelník	7
Schéma 1.2 Diverzifikace rizika	8
Schéma 1.3 Tok zdrojů a finančních dokumentů finančním systémem	10
Schéma 1.4 Orgány regulace (R) a dohledu (D) v České republice	12
Schéma 2.1 Nástroje měnové politiky	40
Schéma 3.1 Toky finančních prostředků při přímém a nepřímém financování	45
Schéma 3.2 Struktura finančních trhů	46
Schéma 5.1 Zjednodušená horizontální struktura platební bilance	80

SEZNAM BOXŮ

Box 4.1 Kapitálová přiměřenost v České republice	68
Box 4.2 Syndikované úvěry českým bankám	68
Box 4.3 Správa portfolia společností Atlantik	69